

Surnadal kommune
Bårdshaugvegen 1
6650 SURNADAL

Saksbehandlar, innvalstelefon

Andreas Sandnes Granli, 71 25 84 27

Vedtak om utvida virketid for fellingsløyve på skadegjerande jerv - Surnadal kommune

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal viser til telefon frå leiar i Rovviltutvalet for Surnadal og Rindal 13.08.2021 og 24.08.2021, søknad om, og løyve til felling av skadegjerande jerv i Surnadal kommune 14.08.2021, samt søknad om forlenga virketid framsett i e-post frå Surnadal kommune 24.08.2021.

Med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd bokstav b) og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 13, gir Statsforvaltaren i Møre og Romsdal Surnadal kommune løyve til felling av ein jerv i tidsrommet frå og med 25.08.2021 fram til 29.08.2021 kl. 18.00.

Fellingsløyvet gjeld innafor den delen av Trollheimen som ligg i Surnadal kommune. Heile dette området er beiteprioritert slik det går fram av gjeldande forvaltningsplan for rovvilt i region 6. Det er gitt vilkår om at fellingsforsøk skal konsentrerast til nærområde til der jerven er observert og der den har tatt sau. Statsforvaltaren har lagt særleg vekt på at dette er fjellområde prioritert for beitedyr og talet på beitedyr i området. Fellingsløyvet er gitt for å hindre vidare skade på sau.

Nærare vilkår følgjer av dette brevet. Surnadal kommune har ansvaret for fellingsforsøket.

Bakgrunn

Surnadal kommune søker om utvida virketid for fellingsløyve på jerv i området Vindøldalen og Folddalen etter at det er dokumentert jerveskade på tre nye lam i området ved Skrådalsvatna. Det opphåvelege løyvet var gitt etter funn av eit kadaver, der det blei observert jerv på kadaveret. Dette saman med at desse beiteområda har vore utsett for høge tap fleire tidlegare år, gjer det rett å gjere eit forsøk på å avgrense skadane ved å felle jerv.

Juridisk grunnlag

Det rettslege grunnlaget for avgjerda er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 andre ledd bokstav b), og § 77, jf. Forskrift 18. mars 2005 nr. 42 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta) § 13, jf. §§ 1 og 13.

Naturmangfaldlova § 18 (annet uttak av vilt og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):
«Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk (...) b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, (...) Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. (...)»

Rovviltforskrifta § 9 (Fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):
«Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a. Områdets betydning som beitemark*
- b. Skadens omfang og utvikling*
- c. Potensialet for fremtidige skader*
- d. Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.

Rovviltnemnda i region 6 har i vedtak av 23. april d.å. fastsett ein kvote på 5 betinga skadefellingsløyve på jerv i region 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal) frå 1. juni 2021 – 15. februar 2021. I vedtaket står det mellom anna følgjande om skadefelling av jerv: *«Bestanden ligger over bestandsmålet på 10 ynglinger per i dag (tre års gjennomsnittet er 17,3 ynglinger). Terskelen for å tillate felling av skadegjørende jerv skal være lav i prioriterte beiteområder og i kalvingsland for tamrein»*

Statsforvaltaren si vurdering

Etter naturmangfaldlova § 5 er det eit mål at artane og deira genetiske mangfald skal bli ivaretatt på lang sikt og at artane skal kunne forekomme i levedyktige bestandar i sine naturlege utbreiingsområde. Tiltak etter naturmangfaldlova skal likevel vegast opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. Naturmangfaldlova § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskrifta og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 6.

Etter naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8 til 12 leggjast til grunn som retningslinjer ved offentlig myndighetsutøving. Offentlege vedtak som kan påverke naturmangfaldet skal så langt det er rimeleg vere tufta på vitenskapleg kunnskap om artar sin bestandssituasjon samt effekt av påverknad, jf. § 8.

Det nasjonale bestandsmålet for jerv er i rovviltforskrifta § 3 fastsatt til 39 årlege ynglingar. Bestandsmålet er vidare fordelt på fem av åtte forvaltningsregionar for rovvilt, jf. rovviltforskrifta § 4. I rovviltregion 6 er det mål om 10 årlege ynglingar. Dei fylkesvise bestandsmåla går fram av forvaltningsplanen, og er i Møre og Romsdal på 3 tre årlege ynglingar. Alle ynglingar skal telje med i vurderinga av om bestandsmåla er oppnådd, uavhengig av om dei er innanfor eller utanfor forvaltningsområdet. Målsettinga er likevel å oppnå bestandsmåla innanfor forvaltningsområdet for jerv i Sunndalsfjella og Reinheimen.

Gjennom statusrapportar frå Rovdata og informasjon frå det nasjonale overvakingsprogrammet for rovvilt har vi god kunnskap om jervebestanden og den samla belastninga jervebestanden er utsett for, jf. naturmangfaldlova §§ 8 og 10. Førre var- prinsippet i § 9 vert difor tillagt lita vekt i denne saka.

Førebelse tal frå Rovdata viser at det hittil er 16 dokumenterte eller antatte ynglingar av jerv i region 6, fem av desse er registrert i Møre og Romsdal, to av ynglingane er i område som i forvaltningsplanen er prioritert for beitebruk. På landsbasis er talet 56 registrerte jervekull per 13. august i år (kjelde: Rovdata, jervetelleren). Ut over nokre påkøyrslar og predasjon, skjer avgangen av jerv hovudsakleg gjennom lisensfelling og skadefelling.

Statsforvaltaren viser til forvaltningsplanen for rovviltregion 6, der det ikkje er mål om å ha jerv i den delen av fylket som denne saka gjeld. Målet for ynglingar innafor jerveområdet i Møre og Romsdal er 3, og det er påvist 3 i år. Totalt for fylket er det påvist 5 ynglingar i år. Det vil seie at det er 2 ynglingar over det som er målet for fylket. Statsforvaltaren legg til grunn at felling av ein skadegjerande jerv i beiteprioritert område innanfor fastsatt kvote frå rovviltnemnda, ikkje vil verke inn på overlevinga til den sørvestlege jervebestanden i Noreg.

Skadefelling er eit verkemiddel for å løyse ein akutt skadesituasjon i eit område. Løyve til skadefelling er difor knytt til bestemte skadesituasjonar, og vert avgrensa i tid og rom. Felling kan kun iverksetjast om det ikkje finst andre tilfredsstillande løysingar ut frå prinsippet om geografisk differensiert forvaltning jf. rovviltforskrifta § 9. Statsforvaltaren skal ved vurdering av iverksetting av fellingsløyve gjere ei særleg vurdering av den konkrete situasjonen opp mot følgjande fire kriterium; området si betydning som beitemark, omfang og utvikling av skadane, potensialet for framtidige skader, og mogelegheita for å gjennomføre førebyggjande tiltak. Ved iverksetting av fellingsløyve skal fellingsforsøket vere retta mot bestemte individ av rovviltarten.

Det aktuelle fjellområdet er eit av fylket sine viktigaste beiteområde for sau. Det er påvist at jerven i år har starta å valde skade på sau i eit område der det tradisjonelt har vore problem med jerveskade. Med bakgrunn i den dokumenterte jerveskaden tidlegare i sesongen og no, fellingsforsøk på Oppdalssida av grensa, observasjonar og skadesituasjonen tidlegare år, ventar vi at det vil bli oppstå ytterlegare tap til jerv i desse beiteområda. Iverksetjing av tidleg nedsanking som skadeførebyggjande tiltak er mindre aktuelt som tiltak i beiteprioritert område og det er avhengig av god ettervekst på beita, men det kan bli naudsynt som ei nødløysing dersom tapa blir store framover hausten og andre verkemiddel ikkje kan ventast å ha effekt.

Sjølv om det er vanskeleg å lukkast med felling av jerv på barmark, finn vi at den skadesituasjonen som har starta opp gjer at det er rett å prøve å felle jerv tett på der jerven er observert i angrep på sau og der det er funne kadaver i år.

Statsforvaltaren legg til grunn at fellingsforsøket vert gjennomført på ein effektiv og hensiktsmessig måte. Det var, i det opphavelige løyvet, sett av ei økonomisk ramme på kr 90 000,- for kompensasjon for jegerar som deltek i fellingsforsøket. Etter melding frå fellingsleiar er desse midlane ikkje oppbrukt og kan nyttast i det utvida fellingsforsøket (§ 9a).

Slik det går fram av kommentarane til § 9a i rovviltforskrifta har Klima- og miljødepartementet fastsett ein døgnssats på kr 1600,- pr. deltakar i fellingsforsøk. Kommunen kan betale ut godtgjering på inntil døgnssatsen pr. deltakar etter rapport (timelister) frå fellingsleiar. Dekning av feriepengar og arbeidsgivaravgift kjem i tillegg, jf. brev om betinga skadefelling frå Miljødirektoratet 28.05.2021.

Vi oppfordrar til tett oppfølging av situasjonen og at innmelding av eventuelle skader og/eller kadaver får prioritet. Nye observasjonar og kadaverfunn er viktige for vurdering av tiltak.

Vedtak

Ut frå vurderingane ovanfor og med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd b) og § 77; jf. §§ 1,3, 9 og 13 i rovviltforskrifta av 18.03.2005, gir statsforvaltaren Surnadal kommune fellingsløyve på ein (1) skadegjerande jerv. Dei som skal vere med i fellingslaget, må tilfredsstille aktuelle kriterium lista opp i punkta nedanfor.

Vi presiserer at dei som tek del i fellingsforsøket som lønna jegerar, ikkje kan nyttast til sanking i den tida dei vert kompensert, men fullt ut til fellingsoppdraget.

Statsforvaltaren vidarefører ramma på kr 90 000,- til jegerløn (§9a) frå det opphøvelege løyvet.

Følgjande vilkår er knytt til iverksetjing av fellingsløyvet:

- a. Fellingsløyvet gjeld frå 25.08.2021 til 29.08.2021 kl. 18.00.
- b. Fellingsløyvet gjeld innafor den delen av Trollheimen som ligg i Surnadal kommune. Fellingsforsøket skal gjennomførast tett på der det er dokumentert at jerven har valda skade i år.
- c. Fellingsløyvet vert gitt til Surnadal kommune, som er ansvarleg for fellingsforsøket.
- d. Jervetispe i følge med ungar er unnateke frå fellingsløyvet.
- e. Anders Magne Ormset er fellingsleiar. Medlemmer i fellingslaget er meldt inn til Statsforvaltaren. Endringar skal meldast inn til Statsforvaltaren før nye medlemmer kanta del i oppdraget. Fellingsleiar er ansvarleg for at alle som tek del i fellingsforsøket er kjent med vilkåra i dette vedtaket.
- f. Fellingsleiar og deltakarane i fellingslaget skal vere registrerte som lisensjegerar, jf. Forskrift om utøving av jakt, felling og fangst, av 22. mars 2002, §§ 13 og 14.
- g. Det skal berre nyttast våpen og ammunisjon som tilfredsstiller krava til jakt på jerv, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøving av jakt, felling og fangst.
- h. Felling eller forsøk på felling skal umiddelbart meldast til Statsforvaltaren på mobilnummer 9092 6016 og til Statens naturoppsyn.
- i. Dersom jerv vert skadeskoten pliktar dei ansvarlege å gjere det dei kan for å avlive dyret snarast mogeleg. Skyttar pliktar å forvise seg om påskote dyr er treft eller ikkje. Ved skadeskyting skal skyttar utan opphald underrette Statsforvaltaren og næraste politimynde (tlf: 02800). Statsforvaltaren avgjer vidare gjennomføring og avslutting av ettersøk. Dei som har deltatt i fellingsforsøket skal bistå forvaltningsmynde eller politimynde i det vidare ettersøket.
- j. Jerv felt i medhald av dette løyvet er viltfondet sin eigedom. Etter § 16 i Forskrift om forvaltning av rovvilt, skal jeger vise fram felt dyr for SNO for kontroll og prøvetaking så snart som råd etter felling. Jeger skal kunne påvise fellingsstad dersom SNO, politi eller Statsforvaltaren ber om det.
- k. Felling og forsøk på felling etter dette løyvet kan gjennomførast uavhengig av grunneigarsin jaktrett, jf. viltloven § 35.
- l. Det er krav til rapportering knytt til skadefellingsforsøket. Surnadal kommune skal utarbeide ein tilsyns-/fellingslogg som skal registrerast i Miljøvedtaksregisteret etter at skadefellingsløyvet er utgått, jamfør rettleiar M-1440|2019. Sluttrapport skal vere levert seinast **10. september 2021**

Klage

Dette vedtaket kan klagast på innan 3 veker etter at melding om vedtaket er motteke eller gjort tilgjengeleg i Miljøvedtaksregisteret; forvaltningslova kap. IV, §§ 28 og 29. Ei eventuell klage bør grunngjevast og skal stilast til Miljødirektoratet, postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim, men sendast til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal, postboks 2520, 6404 Molde.

Alle vedtak som gjeld felling av freda rovvilt blir gjort tilgjengeleg på www.miljovedtak.no. Ein kvar kan fortløpande følgje med på vedtak som gjeld felling av freda rovvilt, ved å abonnere på vedtaka(e-postvarsling).

Med helsing

Bjarne Otnes (e.f.)
fagleiar naturforvaltning

Andreas Sandnes Granli
rådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

SNO v/Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG	Postboks 2600	7734	STEINKJER